

เครือข่ายรักษ์ระนอง 94/16 หมู่ที่ 7 ต.ราชกรูด อ.เมือง จ.ระนอง 85000

ที่ /2568

วันที่ 5 สิงหาคม 2568

เรื่อง ขอคัดค้านร่างรายงานและกระบวนการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (EHIA) โครงการพัฒนาท่าเรือน้ำลึกแลนด์บริดจ์ระนอง-ชุมพร ที่มีข้อผิดพลาดอย่างร้ายแรง และขอให้ยุติการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ครั้งที่ 3

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร

ตามที่สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) ได้ว่าจ้างบริษัทที่ปรึกษาให้ดำเนินการศึกษาประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการพัฒนาท่าเรือบริเวณแหลมอ่าวอ่าง อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง และโครงการพัฒนาท่าเรือบริเวณแหลมริ้ว จังหวัดชุมพร ภายใต้โครงการแลนด์บริดจ์ และมีกำหนดจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นของประชาชนครั้งที่ 3 (ค.3) เพื่อทบทวนร่างรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (EHIA) และมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบของโครงการดังกล่าว ในวันที่ 5 สิงหาคม 2568 ณ จังหวัดระนอง และ 6 สิงหาคม 2568 ณ จังหวัดชุมพร นั้น

เครือข่ายรักษ์ระนองและประชาชนผู้ที่จะได้ผลกระทบทั้งโดยตรงและโดยอ้อมจากความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวิถีชีวิตของชุมชน ขอเรียนมายังท่านถึงข้อผิดพลาดร้ายแรงอย่างน้อย 13 ประการของเนื้อหาและกระบวนการจัดทำร่างรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (EHIA) ของโครงการท่าเรือดังกล่าว ที่ทำให้ขาดความชอบธรรมในการนำร่างรายงานมาจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นและนำไปประกอบการพิจารณาตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการฯ ดังนี้

1. การกำหนดขอบเขตการศึกษาผลกระทบ (Scoping) กำหนดรัศมีการศึกษาเพียง 5 กิโลเมตรไม่ครอบคลุมผลกระทบทั้งหมด ทำให้ชุมชนและระบบนิเวศนอกรัศมีไม่ได้รับการศึกษา รวมถึงเกาะพยามที่จะได้ผลกระทบมากที่สุดก็ถูกศึกษาเพียงเสี้ยวเดียวเท่านั้น ผลการศึกษาจึงไม่สะท้อนข้อมูลผลกระทบที่กว้างขวางและรุนแรงตามความเป็นจริง

2. ไม่มีข้อมูลผลกระทบต่อการเสนอขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกทางธรรมชาติ เนื่องจากป่าชายเลนและพื้นที่ชายฝั่งทะเลของจังหวัดระนอง พังงา ภูเก็ต ได้เข้าสู่ขั้นตอนการขอรับรองเป็นมรดกโลกทางธรรมชาติแห่งที่ 4 แล้ว แต่กลับไม่มีการศึกษาผลกระทบและประเมินความเสียหายในส่วนนี้

3. ไม่มีผลการศึกษาเรื่องการกัดเซาะชายหาดจากถมทะเลกว่า 6,900 ไร่ใกล้พื้นที่ชายฝั่ง ซึ่งย่อมส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงสมุทรศาสตร์และการกัดเซาะชายฝั่ง แต่กลับไม่มีการศึกษาประเด็นดังกล่าว ทำให้ไม่สามารถที่จะ กำหนดมาตรการป้องกันผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมและสุขภาพได้อย่างเป็นรูปธรรม
4. พื้นที่ก่อสร้างท่าเรือน้ำลึกตั้งอยู่บนแหล่งทรัพยากรทางทะเลที่อุดมสมบูรณ์ และเป็นแหล่งประกอบอาชีพ ประมงพื้นบ้านที่สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง การขุดลอกและถมทะเลหลายพันไร่ จะทำลายและสร้างความเสียหาย อย่างรุนแรงต่อแหล่งทรัพยากรและกลุ่มประมงพื้นบ้าน แต่กลับไม่มีการระบุข้อมูลทรัพยากรทางทะเลและประเมิน ผลกระทบไว้โดยละเอียด
5. ไม่มีการประเมินผลกระทบต่อกลุ่มชาติพันธุ์ ชาวเลมอแกน ทั้งในพื้นที่เกาะพยาม เกาะช้าง เกาะเหลา จำนวนกว่า 400 คน ซึ่งเป็นกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียจากโครงการโดยตรง แต่กลับไม่ถูกศึกษาว่า การพัฒนาท่าเรือน้ำลึก จะส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของพวกเขายังไร
6. ขาดข้อมูลการศึกษาผลกระทบด้านท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งเป็นเศรษฐกิจหลักที่ยั่งยืนในจังหวัดระนอง และ ชุมพร ที่สามารถกระจายรายได้ให้แก่ชุมชนและผู้คนจำนวนมาก กลับไม่มีข้อมูลความเสียหายที่จะกระทบในส่วนนี้
7. ข้อมูลและการประเมินผลกระทบในรายงานศึกษาไว้เพียงระยะก่อสร้าง แต่ไม่ครอบคลุมถึงระยะการ ดำเนินการประกอบกิจการท่าเทียบเรือและการขนส่งตู้สินค้า ทำให้ไม่สามารถพิจารณาถึงผลกระทบของโครงการฯ ทั้งหมดที่จะเกิดขึ้น
8. การขาดผลการศึกษาเรื่องปัจจัยผลกระทบด้านภัยพิบัติ ที่อาจเกิดขึ้นในพื้นที่โครงการ เช่น การเปลี่ยนแปลงสมุทรศาสตร์ สึนามิ พายุ และแผ่นดินไหว รวมถึงอุบัติเหตุจากการดำเนินการของโครงการ เช่น การระเบิดหรือไฟไหม้ตู้คอนเทนเนอร์ เป็นต้น
9. การปรากฏข้อมูลที่คลาดเคลื่อน เช่น บุคลากรทางการแพทย์มีมากกว่าจำนวนจริง จำนวนสัตว์หน้าดินที่มี น้อยผิดปกติ ข้อมูลที่ใช้ในการเขียนรายงานเกือบทั้งหมดเป็นข้อมูลทุติยภูมิ ไม่ได้ระบุผลกระทบต่อประเด็น ต่างๆ รวมถึงการเก็บข้อมูลส่วนใหญ่ที่เป็นข้อมูลทุติยภูมิมากกว่าการใช้เป็นข้อมูลปฐมภูมิ
10. การคัดเลือกสถานที่ตั้งท่าเรือและแบบท่าเรือมีการใช้ค่าคะแนนที่ไม่เหมาะสม ให้สัดส่วนคะแนน ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมน้อยกว่าด้านมูลค่าการลงทุนและวิศวกรรมอย่างอธิบายไม่ได้
11. กระบวนการมีส่วนร่วมในการศึกษามีข้อสงสัยหลายประการ เช่น เวที ค.1 การมีส่วนร่วมที่เชิญเพียงกลุ่ม เฉพาะ ไม่ได้เปิดกว้างให้กลุ่มผู้มีส่วนได้เสียเข้าร่วม เวที ค.2 ขาดการผลศึกษาจากกลุ่มอาชีพหรือกลุ่มผู้รับผลกระทบ โดยตรงจำนวนมาก รวมถึงการเปิดรับฟังความคิดเห็นเพียงแค่ 45 นาทีต่อครั้ง

12. ความไม่คุ้มค่าของโครงการ การทุ่มงบประมาณก่อสร้างท่าเรือน้ำลึกเฟส 1 ขนาด 20 ล้าน TEUs ไม่สามารถประกันความคุ้มค่าในทางเศรษฐกิจ โดยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้เคยศึกษาและสรุปแล้วว่าไม่คุ้มค่า แต่การศึกษาครั้งนี้กลับไม่ได้พบทวน

13. ขาดผลการศึกษาของภาพรวมโครงการ รายงานฉบับนี้เน้นแยกส่วนการศึกษาเป็นรายกิจการในโครงการแลนด์บริดจ์ ควรจะมีการศึกษาทั้งโครงการท่าเรือน้ำลึกจำนวน 2 ท่า โครงการรถไฟรางคู่ และโครงการมอเตอร์เวย์ แต่กลับแยกเป็นรายโครงการ ทำให้ไม่เห็นภาพรวมความเชื่อมโยงของผลกระทบจากการดำเนินโครงการทั้งที่เป็นโครงการเดียวกัน

จากเหตุผลดังกล่าวมาทั้งหมดข้างต้น แสดงให้เห็นถึงข้อผิดพลาดอย่างร้ายแรง ทั้งการนำเสนอข้อมูลที่ถูกต้องในรายงาน และกระบวนการประเมินผลกระทบที่บกพร่องอย่างจริงจัง ไม่ศึกษาให้ครอบคลุมผลกระทบที่มีสาระสำคัญหลายประการ ทำให้ผลสรุปรายงานไม่สะท้อนความเป็นจริง ซึ่งจะนำไปสู่กระบวนการรับฟังความคิดเห็นและการพิจารณาตัดสินใจโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายและขัดต่อรัฐธรรมนูญ

เครือข่ายรักษ์ระนองและประชาชนที่จะได้รับผลกระทบ จึงไม่อาจยอมรับร่างรายงาน EHIA ฉบับนี้ และขอเรียกร้องต่อสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) ในฐานะหน่วยงานเจ้าของโครงการ ดังนี้

1. ขอให้ยุติการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นครั้งที่ 3 และหยุดการนำร่างรายงาน EHIA ที่ได้รับความชอบธรรมฉบับนี้ไปประกอบการรับฟังความคิดเห็นหรือการพิจารณาตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการแลนด์บริดจ์โดยทันที
2. ขอให้ตรวจสอบกระบวนการศึกษาและจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่ปรึกษาที่มีการนำเสนอข้อมูลที่ถูกต้องตรงไปตรงมา และไม่เป็นไปตามหลักการแนวทางการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม
3. ขอให้รัฐบาลพิจารณาการพัฒนาศักยภาพของจังหวัดชุมพรและระนองในมิติอื่น ๆ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมวิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่น เช่น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การประมง และการเกษตร ซึ่งจะสร้างประโยชน์ที่ยั่งยืนมากกว่าการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ที่มีความเสี่ยงสูงต่อการทำลายสิ่งแวดล้อมและชุมชน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการโดยเร่งด่วน

ขอแสดงความนับถือ

ลงชื่อ.....

(ทม สิ้นสุวรรณ)

เครือข่ายรักษ์ระนอง